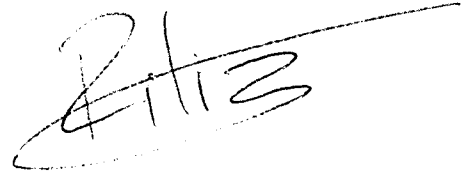

298
16.08.2018

3023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Sayın Abdulhamit Gül tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Filiz KERESTECİOĞLU
Ankara Milletvekili

Halkın Hukuk Bürosu avukatlarına yönelik 12 Eylül 2017 tarihinde başlatılan operasyonlar silsilesi sonucu, büronun avukatları hakkında soruşturma başlatılmış ve neredeyse tamamı gözaltına alınmış, akabinde tutuklanmışlardır. Halen tutuklu bulunan 17 avukatın büyük çoğunluğu Türkiye'nin farklı illerinde bulunan cezaevlerine gönderilmişlerdir. Kısıtlılık kararı dolayısıyla ne ile suçlandıklarını dahi uzun süre öğrenemeden tutuklu bulunan avukatların 3'ü hakkında "terör örgütü yöneticiliği", 17'si hakkında ise "terör örgütü üyeliği" suçlamaları ile tutuklandıktan ancak 6 ay sonra iddianame hazırlanmıştır. Hazırlanan iddianame İstanbul 37. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından kabul edilerek ilk duruşma günü olarak ise 10 Eylül 2018 tarihi tayin edilmiştir.

Ne var ki; 1 yılın ardından mahkeme önüne çıkmayı bekleyen avukatlar için mahkeme, Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi (SEGBİS) yöntemi ile dinlenilmeleri yönünde ara karar kurarak yalnızca Silivri Kapalı Cezaevinde tutuklu bulunan 2 avukat için mahkeme huzurunda sorgularının yapılmasına karar vermiştir. Tutuklu avukatlar ve müdafilerinin bütün itirazlarına karşın mahkeme bu konudaki kararından geri dönmemiş ve SEGBİS kararını sürdürmüştür.

1 yıldır mahkemeye çıkmayı bekleyen avukatların mahkeme huzuruna çıkarılmaması ve SEGBİS yöntemi ile sorgularının yapılmasının istenmesi, insan hakkı ihlalidir. Zira SEGBİS'in amacı, kanun ve yönetmelikle açıkça düzenlendiği üzere duruşmaya getirilmesi mümkün olmayan kişilerin ifadelerinin alınmasını sağlamakken, bugün siyasi davaların pek çoğunda savunma hakkını kısıtlayacak şekilde uygulanmaktadır.

Bu uygulamalarla mahkemeler; yüz yüzelik, doğrudan doğruyalık ilkelerini ortadan kaldıracak bir şekilde normları yoruma tabi tutmakta ve tutuklu sanıkları duruşmaya getirmeyerek etkin savunma hakkını ihlal etmektedirler. Oysa yasal düzenlemede açıkça "sanık veya müdafii isterse" hükmü geçmekte ve alt sınırı 5 yıl ve daha fazla hapis cezasını gerektiren

suçlar hariç denmektedir. Kaldı ki bu düzenlemelerdeki hallerde dahi ihtiyaridir. Buna karşın Halkın Hukuk Bürosu avukatları hakkındaki yargılamada, hukuken de SEGBİS uygulaması mümkün değildir. Bu haliyle mahkemeler söz konusu yasa ve yönetmelik hükümlerini çiğneyerek: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6. ve Anayasa'nın 36. maddelerinde teminat altına alınan adil yargılanma hakkını ortadan kaldırmaktadırlar. Buna benzer yargılamaların konu olduğu Yargıtay ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarında da sanığın haklarının ihlal edildiğine ilişkin çok sayıda karar bulunmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Mevzuatta SEGBİS'in kullanılacağı haller açıkça yer almasına karşın, bilhassa muhaliflerin yargılandığı davalarda bu hukuksuz usulün ısrarla uygulanmasının nedeni nedir?
2. İstisnai bir uygulama olan SEGBİS'in olağan hale dönüşmesinin duruşmanın yüzyüzelik, doğrudan doğruyalık, sözlülük, açıklık, bağlılık, yüze karşılık, vasıtasızlık, kesiksizlik ilkelerine zarar verdiğini düşünüyor musunuz?
3. Kovuşturmanın en önemli unsuru, yargılamada asli süje olan sanığın sorgusunun mahkeme huzurunda yapılması iken, hukuka ve mevzuata aykırı bir şekilde uygulanan SEGBİS yönteminin adil yargılanma hakkına zarar verdiğini düşünüyor musunuz? Bu yöntem savunma hakkının kısıtlanmasına yol açmakta mıdır?
4. Bu yöntemin usulüne uygun olarak işletilip işletilmediğinin denetimi yapılmakta mıdır? Yapılmakta ise ne şekilde yapılmaktadır?
5. 1 yıldır mahkeme huzuruna çıkmayı bekleyen tutuklu avukatlar talepte bulunmalarına karşın neden mahkemeye çıkarılmama kararında ısrar edilmektedir?
6. Tutuklu avukatların mahkeme huzuruna çıkarak savunma yapması, haklarını kullanması, delil değerlendirme ve tartışma aşamalarına katılması mümkünken, mahkeme tarafından buna engel olunmasında Bakanlığınızın yargı politikasının etkisi var mıdır?
7. Yasal düzenlemelerle birlikte çok sayıda Yargıtay ve AİHM kararı bulunmasına karşın bu uygulamaların devam etmesini engellemek adına Bakanlığınızın bir çalışması var mıdır? Ne tür bir çalışma yapılmaktadır?